

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavte naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Politična kramarija.

Dr. Šusteršič ima sedaj veliko skrbi. Zavozil je svoj vozilek na Kranjskem tako globoko v blato, da ga niti s pomočjo knezoškofa Jegliča na kopno izvleči ne more. Peha in trudi se, da bi svojo raztrgano politično karjolo zopet privlekel na boljšo pot, pa brezvsešno. Njegovi volilci stope kakor pravi božji volički pri strani, ter opazujejo to pehanje in to trudjenje. Kaj se je vse obetalo z obstrukcijo? Obetalo se je, da bode na Kranjskem v treh mesecih vse pomedeni, da bode položil baron Hein svojo glavo na klerikalni hlod, in da mu jo dr. Šusteršič odseka z največjo sekiro, katera se na Kranjskem dobiti da. Obetalo se je še druga obilo, in v kaplanskih krogih se je zanesljivo pričakovalo, da okrog novega leta začari Šusteršičeva zvezda v svitu, v največjem svitu, kakor ga slovenska zemlja še ni gledala do sedaj. S polnimi jadri so se podali v svojem čolnu na morje, a prav kmalu so se vrnili, potlačeni in polomljeni, da so res vsega vsmiljenja vredni. Ce danes ta zmesana in zmedena gospoda se stavi ponižne svojeručenke, priti mora pač sama do spoznanja, da klerikalna obstrukcija v letu 1903 ne bode drugega — in prav nič druzega — dosegla, nego k večjemu to, da dežela Kranjska ne bode deležna državnega melijoračijskega zaklada, kakor bi ga bila deležna, če bi deželnim zbor redno posloval. S tem pa dr. Šusteršič in njegovi pajdaši okradejo in oropajo samo slovenskega kmeta, to je glavnega svojega volilca. Ako so torej ti klavrnici volilci s klavrom tako obstrukcijo zadovoljni, čemu bi se radi nje vzinemirjali mi naprednjaki! Posebno sedaj, ko iz najzanesljivejšega vira vemo, da je Šusteršičeva obstrukcija na Dunaju doživelala popolen fiasco in da ni dosegla niti najmanjšega uspeha. To je pribito, in to ve najbolj tudi

dr. Šusteršič sam. Skušal in zviral se je na vse mogoče načine, da bi pri dunajski vladi dosegel kaj uspeha, da bi potem mogel po Kranjskem kričati: glejte obstrukcija je zmaga! Brusil in trgal je svoje podplate, romal je od ministrstva do ministrstva, napravljal najglobokejše poklone še celo pred ministrskimi portirji ter z jedno besedo obmoledoval vsako »vladno bešijo«, samo da bi bil svoji ljubi obstrukciji pridobil — kako novoletno darilo. Brez uspeha! Odkuril jo je z raztrganimi podplati in praznimi rokami. Iz srede hrvaških poslancev se nam je še celo poročalo, da je dr. Šusteršič, prošeč milodarov po ministrstvih, skušal nekako prodajati glasove svojega kluba. Temu in onemu ministru je baje namigaval, da glasov slovanskega središča ne bode dobiti pri nobeni važni vladni predlogi, ako vrla hitro in uspešno ne priskoči na pomoč klerikalni obstrukciji na Kranjskem. Nekaj že more na tem resnice biti, ker smo vse to izvedeli iz Šusteršičevega kluba samega! Naj pa je že stvar resnična ali nerescična, nam bi niti tedaj ne vstajali lasje na glavi, če bi bil dr. Šusteršič v resnici sklepal kake kupčije z ministri ter jim prodal glasove svojih hrvaških kolegov na škodo naše napredne stranke! Kupčija se je morda ponujala, a sklenila se ni, to vemo zagotovo in zanesljivo. Zadeva pa bi moral zanimati hrvaške državne poslance, ker občutek imamo, da so ti gospodje v nekakem čudnem položaju. Kar so vstopili v Šusteršičev klub, ni niti jedenkrat omenjeni klub z odločnostjo potegnil se za kako jugoslovansko zadevo. Niti za Dalmacijo, niti za Istro se ni zapričela kaka akcija, kakor se je pričakovalo tedaj, ko je Ivčevič s svojimi tovariši zlezel dr. Šusteršiču pod telovnik. Kar so Hrvatje v tako imenovanem lepem klubu, nismo o njih ničesar slišali. Prva novica, kojo smo po dolgem času o teh gospodih iz-

vedeli, je ta, da je dr. Šusteršič krošnjaril z njihovimi glasovi po ministrstvih ter hotel s pomočjo teh glasov klerikalno obstrukcijo izvleči iz gnoja, v katerega je na Kranjskem ta žalostna obstrukcija zakopana!

Dr. Šusteršič je zvabil hrvaške državne poslance v svoj klub zgolj v namenu, da bi jih zlorabil v strankarske svoje namene na Kranjskem. Če je to nalog teh gospodov, o tem naj razmišljajo! Drugega ne rečemo ničesar!

Srbi in Hrvati.

Spisal profesor dr. L. Gumplovic.

V.

S posebnim veseljem pa se še privedajo idilične razlage o postanku države iz rodbinske ureditve in plemstva vsled počasnega socialnega razvoja, ki je izločil najboljše narodove može iz »množice enakoveljavnih«, k mnogim prazninam evropske zgodovine, kakor imamo take idilične razlage na primer glede nastanka Češke, Poljske in tudi Srbije. Take idilične razlage pogajajo najbujnejše tam, kjer, kakor to pravi n. pr. Kallay, »so prva stoletja srbske zgodovine popolnoma temna«. Čudno! Povsod, kjer vrla taka blagodejna tema, nastane država in plemstvo na idiličen način: le tam, kjer imamo o nastanku države in plemstva zanesljive vesti, ne odigrava se stvar tako idilično!

Ali naj verjamemo tem idilam, ki so jih historiki namisli in »popolnoma temna« stoletja. Ne! Sociologija ima drugačne kriterije, po katerih presoja dogodke v tako »temnih stoletjih« ter jih odpira znanosti. In sicer so to naslednji kriteriji:

Priči: Držeč se zakonitosti socialnih dogodb, mora sociologija sklepiti, da, ako je mogla pri sto in sto državah konstatirati, da so nastale vsled zavzetja dežele po tujih bojevitih plemenih, so se isti dogodki izigrali tudi pri onih državah, katerih nastanek pada v »popolnoma

temna« stoletja (katera tema pa se je seveda pogosto napravila umetno s tem, da so se uničili neljubi, zgodovinski dokazi). Sociologija hodi pri tem po isti strogi znanstveni metodi, kakor tam, kjer sklepa po teku zgodovinskega razvoja v zgodovinski dobi na podoben razvoj o prazgodovinski dobi.)

Drugič: Še važnejši kriterij za odkritje dejstev o nastanku države in plemstva tudi v »popolnoma temnih stoletjih« je socialna organizacija države, ki smo jo našli v historični dobi, posebno razdelitev zemljishčne lastnine, in sicer še posebej pri plemškem posestvu, zakaj tu imamo opraviti s strogo logičnim izvajanjem, skoraj z navadno matematično primera, v kateri se da iz dveh znanih veličin tretja neznana s popolno gotovostjo izračunati.

Ako namreč v vseh državah, ki so bile, kakor je to zgodovinsko potrjeno, ustanovljene vsled zavzetja dežele po tujih bojevitih plemenih, nahajamo kot posledico te državne ustanovitve monarhistično vladarsko organizacijo, zgrajeno na privilegiranem plemenitaškem posestvu, v kateri organizaciji ima zemljo posedujejoče plemstvo vse pravice, podložno ljudstvu po nikakih: moramo pa najstrožji matematični logiki sklepiti, da je ona država, v kateri nahajamo tako vladarsko organizacijo, tudi že spada njen postanek v »popolnoma temna« stoletja, nastala na ravno tak način, namreč vsled osvojitve dežele po tujem bojevitem plemenu.

In ta pogoj, da ostanemo za sedaj pri našem, se zlaga popolnoma v Srbiji. Zakon cara Dušana iz 14. stoletja nam kaže deželo vladano po plemenitaškem veleposestvu, koga last je v marsičem privilegovana. Ta posestva so prosta vseh davčin, samo imajo njih lastniki dolžnosti vojne službe. Zato pa se njih posestvo ne more prodati ter se podeže v moškem rodu. To plemenitaško veleposestvovanje se imenuje baština ter si ga neplemeniti ne

*) Primerjaj moje: »Soziologische Staatsidee«, 2. natis, str. 60. (Inomost, Wagner.)

smejo pridobiti. Prebivalci baštinskega posestva so baštinikom podležni ter jim morajo tlačaniti. Jezikoslovci si v tem niso edini, kaj naj pomeni beseda baština. Toda ne more biti dvoma, da izvira ime od tod, ker je bilo le plemenitašem dovoljeno na svojih posestvih graditi gradove (bašte). Na neplemenitem posestvu (pronja) se pač ni smelo staviti gradov, utrjenih dvorov.

Vse to so odredbe, ki so vedno in povsod potrebne, da se zdrži vlada nad podvrženim in podrejenim kmetijskim stanom. Kjer je taka organizacija, tam smemo z največjo gotovostjo sklepiti na predidočo nasilno zavzetje dežele.

Tudi celo vrsto drugih naprav, podpirajočih to gospodrujočo organizacijo, kakršne nahajamo v vseh drugih osvojenih evropskih monarhijah, srečujemo v zakonu cara Dušana in ki nas živo spominjajo na podobne določbe bodisi v germanih »leges Barbarorum«, bodisi v zakonih Polske, Češke in v deželah, ki so nastale na razvalinah rimske države (n. pr. Španija). Te podobnosti niso slučaji, temuč ednake posledice ednakih vzrokov in v našem slučaju je bojna, na dednem, privilegiranem posestvu zgrajena gospodrujoča organizacija najzanesljivejši dokaz, da tudi te države, katerih nastanek ni popolnoma v jasni luči v zgodovini, dejansko niso drugače nastale, kakor one druge, o katerih poroča zgodovina zanesljivo, da so jih zavzela tuja bojevita plemena.

Kakor je bil nastanek in razvoj vseh teh vladarskih organizacij stvarno ednak, tako so tudi socialni rezultati teh razvitkov ednaki. Zakaj dočim trajajo take gospodrujoče organizacije stoletja, ustvarjajo zgodovinsko-politične individualitete, narode in narodnosti ter spajajo najrazličnejše antropologične elemente v narodne ednote, ki se čutijo kot plemena, četudi niso v antropološkem smislu. To čustvo se nareja vsled mnogih socialno-fizičnih činiteljev, od kajih so najmočnejši skupni jezik in vera

LISTEK.

Žena.

Spisal Josip Knaflč.

I.

Kdor te dogodbe ne veruje, ima prav; niti jaz bi je ne verjel, da ni sem bil nje osebna priča!

Bili smo trije prijatelji, ki smo študirali na češki univerzi in ki smo se ljubili ko bratje. Čudno je, kako so si najnasprotnejih značajev ljudje najbolj prijatelji; i v nas treh je bilo čudno in istotako čudno je bilo, kako smo se seznanili.

Na kaj nenavaden način smo se spoznali. Kadar smo se srečali kje v dvoranah ali arkadah univerzinh, tako med množico dijakov, vsakikrat smo se pozorno spogledali. Da, nekaterikrat smo celo za hip postali in ostro motrili drug drugega obraz. Nismo vedeli, zakaj se tujoi tako vpogledavamo, ali v drug drugega kljubujajočih očeh, v stisnjeneh ustnicah, v nevdanih črtah obrazovih smo videli in čutili nekaj lastnega, ena-

kega... Enaka usoda je bila, kar smo videli in slutili! Ali takrat tega še nismo znali, niti se zavedali, le neka živa, samolastna moč nas je gnala skupaj, vedno silneja in nepremagljive moč. In deževnega novembarskega popoludne — bil je kakor dogovoren sestanek, ko smo se sešli pred univerzo, — smo začutili vsi trije željan nagon srca. Tedaj smo se naglo približali, podali si roke, sleherni je imenoval svoje ime — ne besede več ni nihče rek! — in potem smo vsi trije šli k Igorju.

Igor je bil Rus — in o njem in o njegovi ženi Ani vam hočem povedati to zgodbo, katera je tako neverjetna, katere prisegači priči pa sva jaz in Tjodo Zmajev, nekdanji makedonski hajduk in zdaj doktor modroslovja!

Igorjeva in Anina preteklost je bila sledеča:

Ko je bil Igor dvajset let star, je prišel na vseučilišče v Moskvo, a po kratki dobi so ga prijeli kot »upornika« in ga odgnali v Sibirijo. Dve leti je poginjal tamkaj v »mrtaški

hiši«, potem pa je pobegnil. Bežal je skozi neizmerne sibirske gozdove, bežal je preko ljutsovražnih kitajskev dežel, bežal je cela tri leta, boreč se z neizrekljivimi težavami in vedno smrtno. »Cela moja pot« — tako je rek — »me je gnala z moriča v moriče, od rablja do rablja. Naposled je dospel v Evropo. Odtod pa je žalostni majki v daljno stopo poslal pismo:

»Tvoj sin te pozdravlja, mati! Smrti je ušel, a življenja več nima. Daj mu življenje, mati! Ti si moje prvo življenje, mati, vseh Rusov velika domovina je moje drugo življenje, sirota Ana je moje tretje življenje. Prvega in drugega mi ne more dati, daj mi moje tretje življenje, mati! Daj mi siroto Ano — —«

In žalostna majka je iz daljne stepi pisala pismo:

»O moje dete! O moje dete! Tvoj glas sem čula, in moja noč je kakor solnčni dan! V njegovi svetlobi se dvigam in slavim milost Gospodovo, ki je neskončna. Glej, kako raja in poje srečo Anica nevesta! O vzemi jo, lepa je in dobra, zvesto sem va-

rovala twoje življenje, in trodini, vse-dobroti Bog in Gospod zdrži in blagoslov vajino ljubezen in On daj meni Svoj sveti blagoslov, Amen.«

Do meje je Igor šel naproti svoji nevesti, in v bližnji gališki vasi ju je venčal svečenik.

Po poroki sta Idor in Ana še dolgo stala na griču pred cerkvijo in zira tja na vzhod, kjer je v daljnji stepi zlatilo večerno sonce grob mile majke.

Ko smo si postali prijatelji, sva bila z Zmajevem sleherni večer pri Igorju in Ani.

Ti večeri so bili vsakdanji prazniki našega skupnega življenja, ki so nas vredrili in bodrili v težkem delu in trudu, krepčajoči nam duha in srce. Ti večeri so nam bili najdražji in gubitki bi ne mogli niti enega!

Kadar so tulili nad mestom snežni viharji in se stresavala okna, in kadar je v malo gorki sobi tako ljuboprijazno svetila luč in samovar šumljal na mizi, je združeval nas nepriljeni domači krog kakor zvesto-srčno družino in pozna noč šele nas je ločila...

Ali predvsem je bila ljubezen med Igorjem in Ano, katera je naju z Zmajevem vabila s čarobno silo v njuno družbo in katera je, rekeli bi, razzarjala in povzdigala naše priateljstvo. Čudovita je bila njuna ljubezen! Bila je to ljubezen, katera se ne da izraziti in z ničim ne primerjati, katera pa je prevzela vsakogar, kdor jo je videl. Ni se razodevala na noben način, kakor se razodevajo ljubezni, ali čutiti jo je bilo povsodi v njuni bližini. Sleherna stvarica v njunem srečnem domovanju je je bila polna in je dihalo to ljubezen.

Ti večeri so bili vsakdanji prazniki našega skupnega življenja, ki so nas vredrili in bodrili v težkem delu in trudu, krepčajoči nam duha in srce. Ti večeri so nam bili najdražji in gubitki bi ne mogli niti enega! Kakšen duh je živel v Igorju! Kakšna obilica plemenitosti in vzvišenosti! Deset takih mož v vsaki deželi — in s sveta bi izginila krivica.

Ali kaj naj vam povem o Ani? Da hočem govoriti o njej, se mi zdi

Osobito zadnji činitelj stopnjuje »plemensko čustvo« v nasprotju z drugačno vero, do takega viška, da se kaže v izbruhih nespravljivega, divjega sovraštva. In to posledico razvitka, zgodovinsko - politične individualite lahko dandanes opazujemo povsod v Evropi. Toda ostanimo za sedaj pri svojem zgledu: Srbih in Hrvatih.

Antropološči je vsako teh plemen mešanica najraznolikejih etničkih elementov; to vemo natanko iz verodostojne zgodovine. Traci, Iliri, Skordiski, Slovani, Avari, Romani, Gotje so prispevali k zgradbi teh »narodnosti«. Stavbo je izvršil zgodovinsko-politični razvoj v dveh ločenih gospodružnih organizacijah v Srbiji in Hrvaški. Na nesrečo je prišla zraven še, da še poostri to itak že usodepolno »narodnostno« nasprotstvo, različnost vere — kar se pač različnost imenuje! — Srbi so pravoslavljeni in Hrvati rimsko katolički. To zadostuje, da se sovraštvo do skrajnosti stopnjuje. Vsakovrstne bedastoče se pridružijo, da se ustvari »plemensko« sovraštvo: različno izrekanje istih besedi, različni pismeni jeziki i. dr. In s strahom opazujemo konec zgodovinsko-političnega »kulturnega« razvoja. Srbi in Hrvati se pobijajo z neugalsljivim sovraštvo; dve »plemeni« si stojita nasproti in vendar se pretaka v njih žilah ista, če tudi vsestransko mešana kri ter imajo isti, četudi po narejih različni jezik. Sociolog stoji pred strašno zagotekom. Kje tiči vzrok te prikazni, ki razburja človeško čustvo? Odgovor ni težak.

Dvojni gospodružni interesi se pobijata, dve cerkvi se prizadavata okoristiti se s temi gospodružnimi interesimi! Pri tem naj se naredi razmesario, naj teče kri v potokih — kaj zato?

Francoski socialisti.

Odkar je profesor Jean Jaurés vodja francoskih socialistov, se sme trditi, da je socialistična stranka edina požrtvalna in državo vzdržujoča stranka na Francoskem. Jaurés, ki velja dandanes za najboljšega gornnika in parlamentarca, je spremno razkrinkal cerkveno politiko, katera sta morda nevede služila narodna ideja in vojaštvo. Dosedanja francoska ministrstva so si nameč utrjevala svojo moč in ugled s tem, da so pri vsaki priliki pregrala potrebo maščevanja za izgubo Elzacije in Lotaringije. Na ta način so se podzgale ljudske iluzije v šoli ter se negovalo in množilo vojaštvo kot edina nada, da doseže republika maščevanje. Nacionalizma in vojaštva pa se je polastila cerkev, da podkopaava republiko.

Jaurés pa je nastopil z odkritimi načeli proticerkvi in militarizmu. Obema je treba izpodneti temelj. Cerkveni moči s tem, da se ji od-

vzeme šola, militarizmu pa z jasnimi dokazi, da ni v njegovih rokah spas republike, ker je misel na maščevanje iluzorna. V boju zoper cerkveno šolstvo si je že pridobil veznike v vladi, posebno v sedanjem ministrskem predsedniku Combesu. Sedaj se je vrgel Jaurés, posebno odkar je podpredsednik francoske zbornice, na propagiranje programa: Pozabimo na maščevanje! O tem je govoril posebno prepričevalno v eni zadnjih sej, ko so nacionalisti predlagali, da se naj dovoli 50.000 frankov za vojni spomenik v Strassburgu. Rekel je: »V istini noče nihče maščevanje. Za republikansko Francijo je le eno maščevanje, t. j. pripomoči Evropi, da ustvari stalni mir ter razvije demokracijo. Dobri patrijetje so le oni, ki pomajo Franciji priti iz nevarne dvorenosti in sramotnega hinavstva. Dočim je rekel Gambetta: »Vedno se mora na maščevanje misliti, nikdar o njem govoriti«, govoril Jaurés neprestano o maščevanju, ker hoče Francoze prepričati, da je misel na maščevanje neresnična.

Dne 26. t. m. je zbornici predsedoval prvič Jaurés. To priliko so porabili socialisti, da so stavili pri proračunu naučnega ministrstva predlog, naj se odpove konkordat ter se odpravi budget za kultus. Ministrski predsednik Combes je izjavil, da je priatelj ločitve cerkve od države, toda ločitev smatra za nemogočo, ker bi prizadajala republikansko težkočo. Vlada zahteva ohranitev konkordata, ker smatra verske ideje za sedaj za potrebne. Vendar se je odhal predlog, naj vlada vpraša po okrožnici ljudstvo, ali želi ločitev, posebni komisiji. Dasi je tedaj Combes proti ločitvi cerkve od države, ne bo ta zahteva med narodom zaspala, ker jo socialisti netijo, temuč je gotovo, da pride za Combesom še radikalnejša vlada.

Hrvaško šolstvo.

Razun že omenjenih resolucij, ki se bodo stavile dne 29. t. m. skupščini hrvaških opozicijskih strank, se nasvetuje v »Obzoru« še sledeči dodatek: Preosnujejo naj se ljudske šole z vzgojnimi, narodnostnimi in praktičnimi cilji. Srednje šole je preosnovati v isti smeri. V razlogih se trdi, da današnja ljudska šola ne pripravlja bodočega državljanja na razumevanje političnih, gospodarskih in moralnih navodil. Ker pa nima hrvaško kmečko ljudstvo pojma o državnih uredbah, se tudi ne briga za splošni blagor, in opozicija se v svojem boju ne more naslanjati na ljudstvo. Ljudska šola da bi morala mladino seznaniti s temeljnimi pojmi društvene in državne ureditve. — Srednjemu šolstvu se pa očita, da se v teh zavodih mladina ne navdušuje za nauke, si ne utruje značajev, temuč si pridobi večinoma le nepotrebnih in hipnih naukov. V srednjih šolah da bi se morala go-

jiti narodna zavest, patriotika čustva in smisel za zdravi socializem. — Nam se ta očitanja zdé vsaj pretirana, in zahteve na ljudske in srednje šole nedosegljive. Od ljudskih in srednjih šol vendar ne moremo zahtevati, da bi dajale socialne politike in trdne — opozicionale.

Politične vesti.

— Mobilizacija? Vesti o mobilizaciji je razlagati tako, da se bodo posamezni polki pomnožili ter se nastavili v Sandžaku in ob bosanski meji, da se pokaže Turčiji resna potreba končnih reformacij. Dotični polki bodo seveda to zvedeli šele zadnji trenotek. Govori se, da so za tozadnovo misijo določeni polki 7., 17. in 27.

— Sladkorni odsak je sprejel v včerajšnji seji zakon o sladkornem davku in zakon o kontingentiranju ter odobril bruseljsko konvencijo. V petkovi seji državnega zborna se začne drugo branje o teh treh zakonih.

— K prvemu branju brambne predloga, ki se je začelo v današnji seji, je prijavljenih 86 govornikov, in sicer 45 proti in 43 za. Prvi contragovornik je deški radikalec Závorka, ki je napovedal obstrukcijski govor. Prvi pro-govornik je nemški klerikalec Wagner.

— Sprememba prestolonasledništva na Švedskem se je izvršila včeraj. V skupni seji švedskega in norveškega ministrskega sveta je prevzel vlado prestolonaslednik.

— Lynch pomiloščen. Na smrt obsojeni irski poslanec Lynch je pomiloščen v dosmrtno ječo. Splošno pa se pričakuje, da mu bo tudi ta kazens po par letih spregledana.

— Blokada v Venezueli se baje z današnjim dnem odpravi. Ameriški poslanik Bowen je v imenu Venezuele ponudil velesilam kot jamstvo njihovih terjatev 30 odstotkov carinskih dohodkov od Puerto Cabella in La Guayra. Carino bo poberala mešana komisija, v katero pošle vsaka interesovanih velesil po enega zastopnika.

— Vstaja v Maroku se je prelevila v navadno ropanje in požiganje. Sultanove čete so oropale in požgale 36 vasi Haynia-Kabilov. Razjarjeni Kabili so napadli sultanu udana plemena, jih pomorili ter zapogledali 10 vasi. Pretendent je pred glavnim mestom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. januarja.

— **Naši poslanci pri delu**. Kadar so volitve, obetajo klerikalci svojim volilcem vse mogoče in nemogoče stvari. Izpolnili še niso nobene svoje oblube in jetudi ne morejo, pa če bi imeli še takoj dobro voljo, kajti stranka, ki hoče kaj dosegči, mora imeti kaj vpliva in kaj ugleda, naši klerikalci pa nimajo ne enega ne druzega. Ker ničesar ne dosežejo, ker svojim volilcem ni

česar ne prineso z Dunaja, skušajo, kakor pravi politični šarlatanje, svoje volitve prevarati. Kakšen humbug so uganjali zadnjič s krožnjarstvom. Kar stoji svet, še ni videl takega švindla. In zdaj so zoper začeli na tak način slepariti. »Slovenec je one dni bahato poročal, da so klerikalni poslanci pri vojnem ministru »oddolčno zahtevali«, da se »upoštevajo ljudske želje glede vojaške službe in da se v prvi vrsti pomilost oni izseljenci, ki so šli iz Avstrije, ne da bi zadostili vojaški službi.« In posneno je »Slovenec« dostavil: »Minister je obljubil, da bo posebno to zahtevu podpiral. Ti ljuba katoliško-narodna nedolžnost! Človeku se ti katolički volilci kar smilijo, ko čita tako gorostasne »farbarije«, tako se mu smilijo, da bi se kar zjokal nad njihovo — naivnostjo. Kako pa je s to storjeno? Militarizem je za svoje zahteve prisiljen pogajati se z zbornico in prisiljen je, ako hoče dobiti večino v zbornici, da nekaterim zahtevam zbornice ugodni. Stranke se pa tudi dobro zavedajo, da ničesar ne opravijo, če se popred ne zedinijo, kaj da bodo zahtevale vse skupaj. Dotični dogovori so se že davno začeli. Naravno je, da bodo pri tem odločevali Čehi, Poljaki in Nemci, ker je teh največ. Seveda so tudi naši klerikalci slišali, kaj se plete in — lej jih, prebrisance — hitro so raztrobili, da oni zahtevajo to, kar nameravajo zahtevati velike stranke. Iz previdnosti niso razdelili, kateri »sludske želje« je Viljem Pfeifer naznani vojnemu ministru, nego se omejili na to, da so eno samo zabeležili, tisto namreč, ki se skoro gotovo izpolni, ker se zanjo zavzemajo Poljaki. To je pomiloščenje izseljencev, ki niso zadostili vojaški dolžnosti. Klerikalci so pri velikih strankah prisluškivali, kaj da bodo zahtevale, zdaj pa radi to kot svojo zaslugo prodali. Torej zoper »švindel«, kakor je pri klerikalcih ob sebi umljivo.

— **Ven s „Kikeriki“-om.** Piše se nam: Na nesramni napad lista »Kikeriki« na nas Slovence ni boljšega odgovora, ko »retour« iz vseh javnih lokalov slovenskih. Pričakujemo, da bodo dotični najemniki upoštevali to misel in odstranili ta list iz svojih lokalov. Ostale liste slovenske pa prosimo, da ponatisnejo to misel!

Več zavednih Slovencev.

— **C. kr. deželnemu šolskemu svetu ad notam.** Nas visoki c. kr. deželnemu šolskemu svetu je izdala dne 24. decembra 1902 pod št. 4722 ukaz za — po »Slovencu« — nekake štirikronske »eksercije«, kjer si bodo letošnje velike počitnice bistriči vsi oni zaostali učitelji svoje možgane, ki se niso mogli naučiti dovolj nemške pedagogike v nemški ljubljanski pripravnici. V to »žehto« bode poklicanih dvajset učiteljev — a nebroj

prostovoljev. Visokemu c. kr. deželu, nemu šolskemu svetu pa svetujemo, da ne sme nikakor pozabiti onih 5 — reci pet novomeških patrov, ki poučujejo na tamoznji deški ljudski šoli brez vsake učne skušnje in sposobnosti — v zasmeh vsem obstoječim §§. — Ravno tako mu svetujemo, da posveti tudi v razne kote raznih samostanskih šol, tam bo našel še tudi ono število takoj »sposobnih« učnih moči, kakor so novomeški patri — ki bode dosegalo ravno število 5 + 15 = 20. Ustreziti, oziroma voditi se pa ne sme tu po znanem receptu: Moja moč sega le do samostanskega zida.

— **Oficijozni glasovi o dogodkih v Ricmanjih.** V »Edinstvu« čitamo: Nedolgo temu smo bili pisali, v kakih zvezah so go spodje okoli »Slovenca«. Sedaj se je že začelo kazati. Ricmanje napadajo: Židovski »Piccolo«, »pobožna« »Ricreazione«, irredentični »Independent«, novinarski izrodek »Gazzettino«, »pobožni« »Avvenire«, glas primorskega zistema »Trieste«, oficijozna »Triester Zeitung« — in za vsemi temi je stopil v arena še ljubljanski »Slovenec«. Mi nečemo meritno odgovarjati na njegova izvajanja, kakor nismo hoteli dosedati še odgovarjati »Slovenčevi« lepi družbi iz tabora naših narodnih nasprotnikov. Naša ura še ni došla! A ko pride, takrat bomo drugače govorili. Za danes konstatiramo, da so izvajanje »Slovenca« samega razvidna nastopna dejstva: 1. da je bil prestop Ricmanje na grško-katolički obred pravilno izveden, v sporazumljenu s sv. Stolico, a da je temu nasprotovala naša nemška vlada; 2. da nima tržaški škof nikaže jurisdikcije nad Ricmanjoi, ampak so Ricmanje pravno pridruženi v zvezo križevske škofije; 3. da naša nemška vlada ni pustila Ricmanje administrativno pod oblastno unijatskega vladike ter da je dala tržaškemu škofu ves svoj aparat, ki naj jih siloma pripravi nazaj pod oblast poslednjega; 4. da ima »spiritualibus« (to je: oblast za deljenje sv. zakramentov, za sv. mašo, posebno pa za ženitev, krst in pokop, skratka vso svečeniško pastirsko službo) vso jurisdikcijo v Ricmanjih izključno samo unijatski vladik Drohobecki; 5. da je križevski unijatski vladik Drohobecki prijavil tržaškemu škofu dr. Naglu, da za unijatskega vladike ter da je dala ravnatelju škofa ves svoj aparat, ki naj jih siloma pripravi nazaj pod oblast poslednjega; 6. da ima

rogljive besede, in naj sem se jaz navduševal zanj do pretiranosti!

Tako je preveval naše večere vedno sveži dih poezije in harmonije;

in naša družba je bila vedno prijetna in veda, zabeča v takih urah življeneja nikdar mirujoča trpljenja ...

Navadno so pričenjali naši večeri s tem, da je čital Igor iz svojih spisov, kar je dodelal čez dan, in potem smo se razgovarjali o tem. Nikdar ni odpostal spisa, ne da ga je preje z nami premisil in prevdari, in dasi nas vseh duh ni dosegal njevega, je on vendar radovoljno vzprejemal naše misli in nasvete. Saj pišem vam, ne sebi — je dejal in nam ustregel.

Besede, ki jih je pisal Igor sponjemu rodu, so bile silne in zmagovalne. A ni jih govoril le visoki in strogi njegov duh, v njih je vtrpal Anino milo srce!

Ni mnogo posegala v naše pogovore; pleté je tiko sedela v kotu divana in pozorno poslušala. A kadar smo se mi bojevali s trdimi besedami in so hude obtožbe tirjale in sodile krivičnike ... tedaj je zabliščalo nakrat rosno v njenih topilih

očeh in sklenivša roke je zaprosila: »Ne tako ... Ne! To boli! Igor takole zapiši ...« In potem je bila njena beseda talisman, s česar čarom je Igor odpiral človeška srca.

Med razgovori smo pili čaj iz samovara in z Igorjem sva pušila lahke smodke. (Zmajev ni bil kadilec)

Tako so nam prijazno potekali večeri ...

Kadar pa je Ana zgodaj odšla spati in smo mi trije ostali sami v prednji sobi, potem se je nekaterikrat zgodilo, da ni nihče govoril več besede ... Tedaj smo si sedeli nemo nasproti, z mrkoresnimi, kakor okamenelimi obrazi, po cele ure in nihče se ni ganil, le včasih se je oko tuknbo zatopilo v oko ... dokler Zmajev zdaj ni planil k steni, zgrabil cigulklo) in ob njej s pritajenim, divjerazburjenim glasom zapel hajduško pesem!

Sēm od večnosvobodnih alp je oril vihar in stressal zidove.

... na tleh je ležala cigulka.

Bledi plamen svetilke je obseval mrko sklonjene glave izgnancev.

*) Bolgarske narodne gosli.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana.)

XVIII.

Posojilnica v X-u, ki jo je ustanovil kaplan Janez, je bila popolnoma v njegovih in mojih rokah. Osnovana je bila na podlagi neomejenega jamstva, toda člani niti pojma niso imeli, kaj da to pomeni in da z vsem svojim imetjem jamčijo za posojilnične obveznosti. Člani sploh niso imeli vpogleda v posojilnično stanje in nobenemu iz njih se niti sanjalo ni, da bi kaplanu Janezu in meni na prste gledal.

Redni kaplanski dohodki so pa jasno skromni in če hoče kaplan žeti iz njimi izhajati pošteno in brez dolga, mora živeti kakor samotar in varčevati kakor občinski ubožec. Za to pa nisva ne kaplan Janez ne jaz imela talenta. Soglašala sva popolnoma v tem oziru, da je najlepše nič delati pa dobro živeti. To je bil najin ideal in pri takem mišljenju je naravno, da sva drug iz drugega noreca delala, kadar je kateri izmed naju ljudem slikal rajske sladkosti, ki nas čakajo »na onem svetu.«

Kadar pa sva bila v denarnih stiskah, sva si v posojilnici lepo dovolila posojilo in napravila menico. In pomagano nama je bilo za nekaj mesecov. Drugi pot sva zoper »puščala« konsumu, kjer sva bila seveda tudi neomejena gospodarja. V konsumu sva si posebno na ta način pomagala, da sva od kačega žida nakupila slabega blaga po najnižji ceni, račun pa si dala napraviti jako visok. Spominjam se, da sva nekoc naročila za 200 gld. blaga a s pogojem, da se v račun postavi 800 gld. Tako sva napravila 600 gld. dobnička in si ga po bratovsko delila. Ljudje so sicer godrnjali, da je blago slab

— Repertoire slovenskega gledališča. Jutri zvečer se vprizori četrtič in **zadnjič** v sezoni velika Kovačovičeva opera »Pso glaveci«, ki je dosegla vsled svoje izvrstne in pravilne vprizoritve tudi na našem odru sijajen uspeh. Vse uloge so kakor doslej v rokah naših prvih solistov ter imajo glavne uloge g. Vilček, gospa Hanusova-Svobodova, g. Král in g. Aschenbrenner. Ker se pripravlja za početak februarja nova opera »Hoffmannove pripovedke«, se morajo »Psoglavec« po jutrišnji predstavi odstaviti z repertoirja. Zato opozarjam vnovič občinstvo, naj ne za mudi prilike, seznaniti se s tem znamenitim opernim delom bratov Čehov. — V soboto je dramska noviteta: »Poskusni kandidat.«

Slovensko gledališče. Dr. Jos. Štolbe veseloigra »Morska deklica« je sicer češko dramatično delo, a francoskega duha in francoske tehnike. Slovenskega ni na njej ničesar razen jezika. Takih podjetnih filistrov, ki bi radi skakali preko zakskega ojnic, kakršni so Fajdiga, Kavčič in Smrekar, ima končno vsak narod, in »morska deklica« v Ostende more živeti tudi v Opatiji, Trouvillu, Scillyu ali v Jalti. Na teh značajih ni nič tipičnega; le igralcem je dano, da jih opremijo s posameznimi lokalnimi toni, a mednarodnega bistva vendar ne morejo prikriti. Prav to pa daje te vrste igrig veliko gledališko vrednost. Tako se je tudi nam zdelo sinoči, da gledamo doživljaje treh pristnih Ljubljjančanov donjuanskih namér, a brez donjuanske sreče. Igra je prav dobro lokalizirana in je zatorej ugajala tembolje. Občinstvo ni prišlo iz smeha ter se ves čas izredno dobro zabavalo. Lahko rečemo, da že dolgo ni imela nobena češka igra tako popolnega uspeha, kakor »Morska deklica«. Igralo se je skoraj vseskoz izvrstno. Triperesna deteljica komikov: gg. Lier, Verovšek in Boleška so vršili svoje uloge z navdušenjem in veselo živahnostjo. Gosp. Lier je bil ves večer na višku svojega znanja: izbornen je bil v jedincu letoviščarskega parnika, ko razklaže tovarišem svoje lahkoživske nakane, izvrsten kot Milenin »mož v vsej spoštljivosti« in končno kot obupan skesanec ob svoji ljubosumni zakonski polovici. »Fajdiga« prištevamo k najboljšim Lierovim ulogam. Pohvaliti je pa tudi še posebej njegovo izvrstno režijo. Prav imenitna tovariša sta bila g. Lieru g. Verovšek in g. Boleška, ki sta se kosala v pristni komiki. G. Boleška je bil živ in agilen kakor živo srebro, g. Verovšek pa je deloval s svojo mimiko ter z imenitnimi lokalizmi in ekstempori, da je vzbujal cele salve smeha. Uloga »morske deklice« je subretna, a gdč. Rückova jo je igrala z vervo in temperantom, pa tudi s koketno eleganco, da je vstrežala v vsakem oziru docela. V nekaterih prizorih I. in II. dejanja je bila naravnost izvrstna. Dokazala je iznova, da je poleg ljubimskoga polja zanje odprto še mnogo strok,

v katerih zna in morje dosegati najlepše uspehe. Prav dobra Fajdigovka je bila gospa Danilova ter je III. dejanju s svojo strastno ljubosumnostjo bistveno pripomogla do zmage. Ensemble prizori so se vršili prav gladko, le g. Oster je motil s svojim slabotnim glasom. V manjših ulogah so ustvarili najrazličnejše izvrstne tipe gg. Dobrovolny, Dragutinovič s svojimi »hčerkami«, Lovšin, Perdan, Danilo, Molek in Nučič ter dame gospa Dobrovolna in gospa Dragutinovičeva. Presenetil nas je edino neugodno g. Hašler, ki ali ni znal svoje uloge ali pa meni, da bode z bagatelizovanjem manjših ulog pokazal svojo zmožnost za velike. Gledališče je bilo dobro obiskano ter smo uverjeni, da »Morska deklica« še večkrat napolni hišo. Dr. Y.

Predavanje o motorjih, nadaljuje ravnatelj umetne obrtne šole g. Ivan Šubic, v četrtek dne 29. t. m. v Zatiškem dvorcu (Stari trg). Predavanje je velezanimo in se bode nadaljevalo vsak četrtek od 8.—9. ure zvečer skoz dobo 6.—8. tednov. V nadaljevalnih večerih pride na vrsto poleg električnega motorja plinov motor in končno parni stroj. Vsi, kateri se zanimajo za motorje in njih sestavo se vabijo k udeležbi predavanj.

Umrl. V Ljubljani sta umrla uradnik mestne hranilnice g. Evgen Sušnik in soprogata vadničega učitelja gospa Berta Janežič. — V Spodnji Šiški je umrl grof Emanuel Lichtenberg.

Zaročil se je Fran Urbaničič, lesni trgovec v Knežaku na Pivki, z gosp. Faniko Štritof iz Loža pri staremtrgu.

Izzrebani porotniki. Za prihodnje zasedanje ljubljanskega porotnega sodišča, ki se začne dne 2. marca, so bili izzrebani kot porotniki gg. I. Adamčič v Kamniku, I. Bulovec v Radovljici, Fr. Čuden v Ljubljani, Jos. Chianetta v Landolu, L. Dítrich v Postojni, I. Demšar v Železnikih, Fran Demšar v Črešnjici, Rud. Drinovec v Kranju, Fr. Dolenc v Planini, I. Engelsberger v Tržiču, I. Fajdiga v Kamniku, V. Golob v Ljubljani, I. Gruden na Jeličjem vrhu, A. Jeglič v Tržiču, I. Jalen v Ratečah, Fr. Jarc v Medvodah, K. Kauschegg, Ed. Kavčič v Rob. Kollmann v Ljubljani, Fr. Košmelj v Železnikih, J. Krašovič na Savi, I. Kunstelj na Vrhniku, A. Lavrenčič v Ljubljani, I. Lenassi v Planini, I. Mali v Škofji Loki, I. Pleiweis, E. Prešovič v A. Presker v Ljubljani, Greg. Pikel v Postojni, I. Peteršel na Bledu, And. Rovan na Colu, Mat. Sršen v Skaručni, F. Starč na Kolovcu, A. Stražišar na Rakeku, Fr. Šubbar v Selcah in V. Vilfan v Tržiču. Namestniki so gg. A. Drganc, I. Komanc, A. Požlep, B. Schmelzer, F. Tomanc, P. Velkavrh, I. Wider, H. Zirkelbach in K. Žužek, vsi v Ljubljani.

Občeni zbor, »Pravnik« z dne 26. t. m. je imenoval g. sodnega tajnika Ivana Kavčnika v Ljubljani na predlog odborov, v priznanje njegovih velikih in izrednih zaslug za slovensko pravno literaturo in za društvo »Pravnik«, svojim prvim častnim članom. Načelnik nadsvetnik dr. Ferjančič je v svojem otvoritvenem govoru jednakokakor tajnik dr. Foerster v svojem letnem poročilu moral naglašati, da zahvalja društvo delovanju

ljudstva. Ko bi v konsumu nastavili kakega izučenega poslovodjo, bi ta blago gotovo bolje poznal, a gotovo je tudi, da bi nas na vseh koncih in krajih goljufal. In zato mislim, da je najbolje, če ostaneva jaz in moj tovariš še naprej pri zadružni. Seveda, če nama ne zaupate, pa kar povejte, saj se prav rada umakneva, kajti konsum nama provzroča samo dela, skrbi in žrtev, dobička pa od njega nimava nič.«

Oj, ko bi bil kdo videl te dobre in neumne ljudi, kako so naju prosili za zamero in naju rotili, naj jih ne zapustiva, naj ostaneva še nadalje pri konsumu. Seveda sva se dala preprosti in zaupniam ljudem izkazala veliko milost, da sva jih še nadalje skubila, kolikor se je dalo, in vedno dogovorno, z zdrženimi močmi, da bi se v slučaju kake nešreče ne mogel drug na druga izgovarjati.

Vesti nama ni težilo, saj sva veda, kako marsikateri tovariš dela, da pride do denarja. Ta zida cerkev, drugi kupi stare orgle in jih zaračuna kot

g. tajnika Kavčnika, kateri je uredil izbornim načinom slovenski »izvršilni red«, ki ga je izdal društvo lani, knjigo s katero se more ponosati društvo in katere se mora veseliti vsak pravnik. G. Kavčnik je pa podaril njemu namenjeni honorar 1000 K društvu v namen, da služi podarjena svota kot fond, iz katerega se naj nagradi dobre pravniške spise, pomnoži knjižnico in izdaje daljne slovenske zakonike. Kot tolmač odborovega predloga je povdarjal g. dr. Pire še daljne zasluge, ki si jih je stekel g. Kavčnik v prid pravni literaturi kot pisatelj in pa njegove zasluge za javna poljudna predavanja, ki so se lani v Ljubljani po iniciativi »Pravnika« s pomočjo Slovenske Matice in društva »Kranjskih zdravnikov« vršila. Imenovanje g. Kavčnika častnim članom je občni zbor kot zasluženo živo aklamil. Iz poročila tajnikovega povzamemo še, da je društvo izdajalo lani svoj mesečnik »Slovenski Pravnik« kot XVIII. letnik pod vzornim uredništvom dr. Danila Majaron. Med pisatelji nahajajo se Henrik Sturm, dr. Fran Mohorčič, Karol Wengler, dr. Ivan Robida, dr. Ivan Žmavec, dr. Stanko Lapajne, dr. Karol Kadlec, dr. Konrad Vodusek, Fran Milčinski, dr. Danilo Majaron, Peter pl. Radics i. dr. Članov je štelo društvo 146, naravnikov pa še posebej 141. Blagajnik dr. Švigelj je poročal blagajniškem stanju, dohodkov je bilo 5395 K 53 h izdatkov pa 4916 K 73 h, torej prebitka 478 K 80 h. Društveno premoženje, obstoječe zvečine iz zalog Izvršnega reda, izkazuje 4128 K 88 h. Pri volitvah je bil vnovič izvoljen ves bivši odbor, obstoječe iz načelnika dr. Ferjančiča, podnačelnika dr. Majaron, tajnika dr. Foersterja, blagajnika dr. Švigelja, knjižničarja Kavčnika in odbornikov svetnika Wengera in dr. Pirea in tajnika Milčinskega. Vnajimi odborniki se je izvolilo seks. svetnika v just. ministru na Dunaju dr. Janko Rabnika, odvetnika dr. Hršoveca v Celju in odvetnika dr. Zueccona v Pulju. Revizorja sta dr. Fran Munda in svetnik Julij Polec. Izmed več posameznih predlogov omenjamo, da se bo na predlog dr. Trillerja in tajnika Kavčnika pričelo v postnem času z rednimi 14 dnevnimi pravniškimi večeri.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Skoraj po celem mestu se je zadnji sneg pospravil in stran speljal, samo za Vodmat se živa duša ne zmeni. Posebno v Jenkovičih ulicah bi bilo jako na mestu, da bi se tej želji davkopalcev ustrežlo, ker vso nesnago, kar se je nahaja na Martinovi cesti, prinese voda v te ulice.

Več davkopalcev. — **Umrl** je v Vuhredu pri Mariboru dne 26. t. m. veleposetenik g. Ivan Pahernik v starosti 58 let. Pokojnik je bil najbogatješi mož v svojem okraju in njegova darežljivost in gostoljubnost je bila znana daleč naokrog. Bil je častni meščan domače občine, nadalje pa tudi skoraj vseh sosednjih občin, kakor Janeževga vrha, Ribnice, sv. Antona, Lembaha itd. Naj v miru počiva!

Redni občni zbor za druge bričev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani se bodo vršili v četrtek dne 29. t. m. zvečer ob pol 9. uri v gostilni Auerejih dedičev Wolfsove ulice 12. Dnevni red: 1. Poročila načelnstva. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zobra. 3. Poročilo blagajnika o zadružni blagajni, o blagajni zadružnega skladnika in o blagajni mojstrske bolnišne blagajne. 4. Poročilo računskega predsednika. 5. Raznoterosti.

Citalka v Planini predi v soboto 31. t. m. društveno veselico s kobiljonom in šaljivo pošto. Svičala bo postojnska godba. Vstop bo dovoljen samo povabljenim. V planinski

nove, tretji »nabira« za papeža, za misije, za duše v vicih itd. itd.

Denarne zadrege so bile torej redke. Pač pa sem prišel kmalu v drugo zadrego. Gospa Helena je dobila dokaze, da imam ljubavno razmerje z Ančko Belinovo. Zasledovala je naju po najetih ženskah in ena izmed teh je Ančko in mene vjela, ko sva se neki dan v Ančkinem stanovanju objemala in poljubovala.

In treščilo je! Gospa Helena je mislila, kar misli vsaka ženska, da se nje ni mogoče naveličati. Ko bi bila vsaka ženska resnično to, kar sama misli da je, bi bil ta svet pravi raj: ali kaj, ko ni tako, in ko pride pri vsakem človeku ura, ko sponzna napake svoje izvoljenke. Če je oženjen, prouzroče otroci in pa navada ter oziri na svet, da se uda v svojo usodo. Ljubavno razmerje pa dobi s takim spoznanjem smrtui udarec. Zakon je pogodb, ki se težko raztrga, ali ljubezen nima z zakonom ničesar opraviti. Oženi se človek enkrat, morda

tudi dvakrat, zaljubi se pa lahko petdesetkrat.

Vse sovraštvo gospe Helene se je osredotočilo na Belinovo Ančko. Ženske so pač silno mačevalne. Gospa Helena bi bila Ančko najraje kar ugonobila in tudi meni je grozila, da se mi osveti tako, da bom pominil vse svoje življenje.

Tudi to pot je zmagala gospa Helena s svojo eneržijo. Pripravila je Belinu do tega, da se je odločil zapustiti X. in se preseliti v nekaj ur oddaljeni večji kraj P. Ančka sicer ni šla rada, a morala se je udati. Belinovo hišico je kupil soprog gospa Helene, a predno se je ta kupčija sklenila, sem Belinu izposloval pri posojilnici še razmeroma prav znatno posojilo, katerega seveda nikdar ni vrnil.

Z Ančko sva se potem nekaj časa shajala v P-u ali ločitev je le imela svoj vpliv na naju. Sestanki so postajali redkejši, dokler niso končno popolnoma prenehali. Jaz sem bil dobil drugo ljubico, Ančka pa je v P-u ljubila ondotnega kaplana.

čitalnici so se razmere zadnji čas znatno zboljšale in je sedaj upati, da se razvije živahnje življenje. Zaradi zanimivosti omenjamo, da se je društvo letos zopet naročilo na »Slov. Narod«, ki doslej nekaj let vsled pritiška posamezne osebe ni smel v čitalnico prihajati.

Tamburaško društvo „Sloga“ v Dol. Logatu priredi dne 1. februarja v gornjih prostorih gostilne g. Fr. Hodnika v Dolnjem Logatu plesni venček.

Iz Gradca se nam poroča: Zabavni večer priredi izvenakademična podružnica sv. Cirila in Metoda sodelovanjem tamburaškega zabora društva »Naprej« v pondeljek, dne 2. februarja. Lokal: Steinfelder Bierhalle.

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pred tukajnjem deželnem sodiščem: 1.) V 15. mesečno jeo je bil obsojen že opetovan kavčnik Alojzij Čulk, čevljar in ruadar iz Ojstrake vasi pri Vranskem, ker je Janezu Brišniku vzel iz zaklenjene sobe smode v vrednosti nad 10 K in dvoje računskih knjig, jedno od teh je iz zlobnosti začgal, med tem ko je drugo izročil nekemu uslužbencu, da bi ta na gospodarjevo škodo obračune falsifikoval, kar se pa le vsled tega ni zgodilo, ker so orožniki pravočasno knjižico zasledili in mu jo odvzeli. Čulk je pa tudi pričetkom meseca decembra s silo odpri v Šmartnem cerkveno puščo in iz nje pobral ves drobiš v približnem znesku 16 kron 20 vin. Obdolženec je znan delomrženec, ki se vedno potepa in le od beračenja in tatvin živi. — 2) Jože Vidic po domače Martinov, posestnika sin v Lesach je dne 7. decembra m. l. vsled prejšnjega prepipa z remeljnom udaril posestnika Jožefa Kunčiča po glavi in po levem roku tako, da mu je zlomil na levem podlektinci kost in je bil vsled tega obsojen na 4 mesece težke jede. — 3) Janez Medja po domače Potokarjev pastir pri svojem sorodniku Janezu Medja st. v Nemškemrovu je v 4 kratnem presledku izmaknil gotovine v skupnem znesku 25 K in je bil vsled tega obsojen na 4 mesece težke jede. — 4) Janez Ferjan in Janez Habič oba posestnika, prvi iz Volavelj, drugi iz Javorja sta bila oproščena od zatožbe, da sta z denarnimi sredstvi pripomogla, da je 17 let stari France Kavšek pred vojaškim naborom odpotoval v Ameriko; pri razpravi se je namreč po pismih, katera je pisal Kavšek iz Amerike svoji materi dognalo, da se on ne namerava odtegniti vojaški dolžnosti ker ga ta stan veseli, in da se pravočasno domu vrne, če se med tem njegova mati, ki je vdova, vnovič ne omoži.

V Ameriku se je odpeljal danes ponoči z južnega kolodvora 36 hrvatskih in 19 kranjskih izseljencev. — **„Kopati se je hoteli“.** Na pondeljško našo notico pod tem zaglavjem nam poroča gosp. Avgust Perko, da ni skočil v Gruberjev kanal, nego da je ponesrečil, ko je lovil svoj klobuk, ki mu ga je veter odnesel.

Tatvina. Jožefi Račičevi, delavci v tabačni tovarni je bila ukrašena srebrna remontoar ura. — **Društvena godba** priredi v četrtek, dne 29. t. m. ob 9. uri zvečer koncert v »Narodni kavarni«. Vstopnina prosta.

Za kratek čas. Katehet, ki je govoril na dolgo in na široko, da se morejo storjene krivice odpustiti in kdor je bil udaren na desno lice, naj napadalcu ponudi še levo: No, Pepček, če bi te kdo udaril po desnem licu, kaj bi storil? Pepček: Jaz bi ga pa po levem.

Najnovejše novice. Samomor kneza. V svojem gradu blizu Frankobroda so našli ustreljenega kneza Stolberga. Še preden so ga pokopali, ustrelil se je tudi njegov edini sin. Knez Stolberg je bil član pruske gospiske zborne. — Požar v norišnici — 52 mrtvih. Pri Londonu je zgorela norišnica. V plamenu je ostalo 52 žensk. — Demonstracije brezdelnih so se uprizorile v Pragi. Na stotine brezdelnih so se valile po ulicah med klicanjem: »Dajte nam dela in kruha!« V škofiji Poreč-Pulj je sedaj izpraznjenih 12 kanonikatov, 34 župnij in 12 kaplanij. Škof Flapp noče nastaviti slovenskih duhovnikov, da jih lahko vsak čas premeseča. Verski zaklad ima od tega na leto 600.000 kron dobička. — 50 let v Sibiriji Ruski car je ravnikar pomilost bivšega dvornega častnika Nazimova, ki je preživel v progonstvu po nedolžnem 50 let ter je sedaj 76 let star. — Z otrokom krmila svinje. V Dippersdorfu pri Lincu je tesarjeva žena Meyerhofer umorila in razsekala svojega, predporočno spodeltega otroka ter ga dala svinjam. — Kuga je začela razsajati v Durbanu. Ljudje bežijo trumoma iz mesta.

Dama s kamelijami. Prava heroinja drami »Dama s kamelij

